

## דברי חיזוק והתעוררות

בלחיים להנחת תפילין - ד' תזריע כ"ז אדר ב'

הבשר, שישפיעו על הגוף לקדשו ולהעלותו מהחומריות [ע"י פני מנחם מועדי שמחה עמ' מא].

**ובשהתפילין** הם תפילין 'שבראש', שהרגשת היראת שמים וזכירת הרבוננו של עולם מלווה את האדם בכל שעות היממה, אזי התפילין הם אכן מלבוש שמגין על האדם במשך כל היום. כי ההגנה הטובה ביותר היא הזכירה והבטחון בה', אכן כל אחד היה רוצה ללכת מוקף עם שומרים חמושים מסביבו לשמור עליו מכל פגע, אבל הרבוננו של עולם יותר טוב מכל השומרים שבעולם, וכאשר זוכרים ואין מסיחים דעת ממנו הרי הוא הולך אתנו.

**רש"י** (בשלח יו, ח) מביא דברי חז"ל (תנחומא יתרו ג, שמו"ר כו, ב) 'משל לאדם שהרכיב בנו על כתפו ויצא לדרך, וכו', פגעו באדם אחד אמר לו אותו הבן ראית את אבא, אמר לו אביו אינך יודע היכן אני, השליכו מעליו ובא הכלב ונשכו'. ולכאורה די היה שיוריד אותו כדי שיראה היכן אבא, ולמה רק אחרי שבא הכלב ונשכו הכיר היכן אבא. אלא אף שהבן ידע שהוא על כתיפו של אביו, אבל בהבנתו הילדותית שאל 'היכן אבא' כלומר מה אביו נותן לו

**איתא** בגמרא (ברכות ו:ו) 'וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך' (חבא כח, י) - 'אלו תפילין שבראש', ולכאורה יש עצה פשוטה לאלו החוששים ומפחדים - ושאלתם בפיהם איך עליהם להתגונן, שיכולים ללבוש תפילין בדרכים ועי"ז יראו ממך. אבל ידוע הסיפור עם אחד מהצדיקים הגדולים זי"ע ניש שכתבו כן מהשאגת אריה, וכעין זה מהרב בעל התניא שפעם אחת נסע בעגלה והקיפום גייס וכשראו אותו מעוטר בתפילין ברחו, ואמר שברחו לפי שראו את התפילין שעליו שנאמר עליהם 'וראו ממך', שאלו בעל העגלה הרי גם אני מעוטר בתפילין, והשיב לו שלשון הגמרא הוא תפילין 'שבראש' ולא 'על הראש', כי אין די בזה שהתפילין מונחים על הראש, אלא דייקא המניח תפילין כראוי שמשפיעים על פנימיות המחשבות שבראש אזי 'וראו ממך', כי אמנם הנחת תפילין הוא מבחוץ - אבל עיקר המצוה היא השפעת התפילין בפנימיות האדם, וכמו שכ"ק אז"ל היה אומר לבחורי בר מצוה, שיש לזכור ולדעת שתפילין יש בהם קדושה גדולה עד מאוד, ועבודת האדם היא לראות שהשמות הק' והקדושה הגדולה שיש בתפילין יכנסו ויחדרו אל תוך גוף האדם הלובשן, שהתפילין לא יהיו דבר נפרד מהגוף - אלא שיכנסו לתוך

בזה שמחזיק אותו, אם בזה שהוא רכוב על כתיפו ורואה הכל מלמעלה, הרי בידו לעלות על סולם, ורק אחרי שאביו הורידו ובא הכלב ונשכו, הבין שאביו שומר עליו מכל רע.

**הנמשל** הוא על אבינו שבשמים, הרבונו של עולם קורא לנו בכל דבר ודבר הקורה בעולם, ובמיוחד רואים זאת בשנים האחרונות, לפני שנתיים ימים - בימים האלה, התחילה האימה והפחד מהקורונה, חששו מלגעת וכדו', ועד עתה עדיין היא באה והולכת באה והולכת, אבל עם הזמן היראה מתפוגגת - כי אינה יכולה להיות באותו תוקף לאורך זמן, אז הקב"ה מעורר אותנו לפחד ויראה ממנו ית"ש באופנים אחרים, גם המלחמה באוקראינה - הכל נועד כדי לעורר אותנו, וכמ"ש חז"ל (יבמות 30.) 'אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל שנאמר (צפניה ג, ו) 'הכרתי גוים נשמו פנותם החרבתי חוצותם', וכתוב (שם, ו) 'אמרתי אך תיראי אותי תקחי מוסר', כל מה שנעשה בעולם הוא כדי שנתעורר למוסר, ובפרט שהמלחמה שם אינה רק פורענות לגוים, שהרי יש מאחב"י הנתונים בצרה - שה' ישמור אותם מכל רע, אנשים היו מיושבים בבתיהם, בעלי עסקים במסחרם, קהילות בבתי מדרשות, ובהינף של יום הכל מתערער ובורחים מרוב פחד, ומי שאינו רוצה להתעורר מרגיע את מצפונו ואומר שהמנהיג של רוסיה אינו שפוי בדעתו ולכן עושה כל העולה על רוחו, ומה יאמר כעת על המפגעים הישמעאלים כאן בארצה"ק, כולם יכולים לעשות רע שה' יעזור שלא

יעלה בידם, העצה היא להתעורר לפחד ממנו ית"ש בלבד, ולזכור ש'הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל'.

**זה** מה שצריכים להתעורר מכל המאורעות, לא לחפש הגנה ושמירה גשמית, אלא להתעורר לפחד האמיתי וכמו שכ"ק אאז"ל כתב במאמרו המפורסם 'מפחד אויב תיצור חי' - 'שובו והתעוררו! טלו את הפחד הגשמי הטבעי, העמיקו את מחשבותיכם בו, ותוכחו לדעת שיש באמת לפחד, אבל מהדר ה' ומגאונו!!! לפחד מהדר כבוד ה' (וראה אוצר מכתבים מכתב עב). הפחד הוא אותו פחד, הוא רק מתחלף, פחד מטילים, פחד מקורונה, פחד מערבים, אלא שאין אנו מתעוררים להכיר את אבא, ואם אותו ילד אחרי שהכלב נשכו השכיל להבין שיש אבא - שהוא שומר עליו, אנו אין מתעוררים כראוי, ואם נתעורר כראוי לא נצטרך כלל להגיע לנשיכות של הכלב, כי אם נתעורר ליראת שמים אמיתית, יקויים בנו פירוש הרמ"א בספרו מחיר יין על מגילת אסתר, על הפסוק (אסתר ח, יז) 'ורבים מעמי הארץ מתייהדים כי נפל פחד היהודים עליהם', שהם פחדו ממה שהיהודים מפחדים, והוא כי יראת שמים עליהם, שהיהודים התעוררו און האבען געכאפט א שאקעל פון יראת שמים, עד כדי שזה השפיע על עמי הארץ, וזה המוטל עלינו, לא שעל ידי מעשי האומות נגיע לפחד ממעשי בשר ודם, אלא להיפך, שאנו נתעורר ליראת שמים, והפחד מה' יפול גם עליהם (ועי' פני מנחם תצהו עמ' קנו, פורים עמ' קפ ועמ' קצו).

**אבן** כל אחד רוצה לחיות בשלווה, בלי פחד וחרדות, ולקיים תורה ומצוות מתוך מנוחה, אבל רצון הבורא ית"ש היא לעורר אותנו לזכור אותו, שנחיה עם הרבוננו של עולם, לא להסתפק בקיום מצוות ובקביעת עתים לתורה - שגם בהם צריכים להתחזק בסור מרע ועשה טוב כראוי, אלא שיזכרו שיש אבא בשמים, שיהיה בעומק התודעה שלנו. אי אפשר לברוח מהנהגת ה' - והוא רוצה שנחיה עם פחד וחרדה ויראת שמים, זה עבודה של כל איש ישראל, בין בחור בר מצוה שמתחיל להניח תפילין, ובין נשוא פנים הבא בשנים, על כולם מוטל לדעת ולהפנים יראת שמים אמיתית.

**יעזור** השי"ת שנצא ידי חובה בנביחת ובנשיכת הכלב של עד היום, ומהיום והלאה נתבשר אך טוב, ושנזכור תמיד את אבינו שבשמים ונעשה רצונו ית"ש.

**אמנם** אין לובשים תפילין בכל שעות היממה, כי קשה מאוד לשמור על גוף נקי ומחשבות טהורות, אבל 'תפילין שבראש' יכולים וחייבים שיהיה בכל היום, ההרגשה שבלב, לדעת ולזכור את הפרשיות של תפילין, שמע והיה שמוע, לדעת אותו ית"ש, לא לשאול היכן אבא, אלא לדעת ולזכור את האבא שבשמים.

זה הנדרש מכל אחד ואחד בפרט לעת כזאת, להפנים יראת שמים בפנימיות ועומק הלב, לעבען מיטען אייבערשטען, ס'איז דא א רבוננו של עולם, ולא להסתפק במעשים חיצוניים של זכירה בה', כנשיקת מזוזה וכדומה, כי כל עוד שאין היראה בפנימיות הלב - הרי לא נגע ולא פגע מכל המעשים החיצוניים. זה מה שהרבוננו של עולם דורש ומבקש מאתנו - 'אמרתי אך אותי תיראי תקחי מוסר'.

